

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	19
GİRİŞ	21

BİRİNCİ BÖLÜM

**YETKİSİZ TEMSİL KAVRAMI, TARİHSEL GELİŞİMİ,
BENZER KURUMLARLA İLİŞKİSİ, UYGULAMA ALANI VE
KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTAKİ DURUM**

I. YETKİSİZ TEMSİL KAVRAMI	25
A. Genel Olarak	25
B. Yetkisiz Temsilin Koşulları	27
1. Genel Olarak	27
2. Temsil Yetkisinin Bulunmaması	28
a) Genel Olarak	28
b) Temsil Yetkisinin Mevcut Olmaması	29
(1) Genel Olarak	29
(2) İç Temsil Yetkisi Verilmemiş Olması	31
(a) Temsil Yetkisi Verilmesinin Hukuki Niteliği	31
(b) Temsil Yetkisi Verilmesinin Şekli	34
(c) Temsil Yetkisinin Muhatabı	38
(3) Dış Temsil Yetkisi Verilmemiş Olması	39
(a) Dış Temsil Yetkisine İlişkin Kanuni Düzenlemeler	39
(i) Genel Olarak	39
(ii) Temsil Yetkisinin Üçüncü Kişilere Bildirilmesi	39
(iii) Temsil Yetkisinin Geri Alındığının Üçüncü Kişilere Bildirilmemesi	42
(b) Dış Temsil Yetkisi Verilmesinin Gerçekleşme Şekilleri	42
(i) Genel Olarak	42
(ii) Açık veya Örtülü Olarak Dış Temsil Yetkisi Verilmesi	42

(iii) Yetki Belgesinin Gösterilmesi Suretiyle Dış Temsil Yetkisi Verilmesi.....	43
(iv) Hukuki Görünüşten Doğan Dış Temsil Yetkisi.....	44
(aa) Genel Olarak.....	44
(bb) Katlanma Temsili.....	45
(cc) Görünüş Temsili	46
(dd) Hukuki Görünüşten Doğan Dış Temsil Yetkisinin Sonuçları	46
3. Başkası Adına Hareket Edildiğinin Açıklanması	47
a) Genel Olarak	47
b) Başkası Adına Hareket Edilmesi	48
c) Açıklama İlkesi.....	51
(1) Genel Olarak	51
(2) Açıklama İlkesinin Özellikleri.....	54
(a) Açıklama Yapacak Kişi	54
(b) Açıklamanın Şekli	54
(c) Açıklamanın Kapsamı	56
(d) Açıklama Zamanı	59
(3) Açıklama İlkesinin İstisnası.....	60
(a) Genel Olarak.....	60
(b) İlgili İçin Örtülü İşlem	61
(4) Açıklama İlkesine Uyulmamasının Sonuçları.....	63
4. Başkası Adına Üçüncü Kişi ile Hukuki İşlem Yapılması.....	64
a) Genel Olarak	64
b) Yetkisiz Temsile Elverişli İşlemler	65
c) Yetkisiz Temsile Elverişli Olmayan İşlemler.....	66
(1) Genel Olarak	66
(2) Haksız Fiiller	66
(3) Maddi Fiiller	67
(4) Kişiye Sıkı Sıkıya Bağlı Haklar.....	67
(5) Üçüncü Kişinin Hukuk Alanına Etki Eden İşlemler.....	69
(6) Temsil Yoluyla Yapılması Yasaklanan İşlemler	69
d) Temsile Elverişli Olmasına Rağmen Yetkisiz Temsile Elverişli Olmayan İşlemler	70
5. Yetkisiz Temsilde Kusurun Rolü.....	70

II. TARİHSEL GELİŞİMİ	72
A. Roma Hukukunda Yetkisiz Temsil	72
B. Pandekt Hukukunda Yetkisiz Temsil	73
III. BENZER KURUMLARLA İLİŞKİSİ	74
A. Genel Olarak	74
B. Vekâletsiz İş Görme ile İlişkisi	74
1. Unsurları Bakımından	74
2. Konuları Bakımından.....	76
3. Dış İlişki ile İç İlişki Bakımından	77
4. İş Görmeyi Uygun Bulma ile Onam Arasındaki İlişki Bakımından	79
C. Vekâletsiz Ulak ile İlişkisi.....	81
IV. UYGULAMA ALANI	83
A. Genel Olarak	83
B. Doğrudan - Dolaylı Temsil Ayrımı Bakımından	83
C. İradi - Yasal Temsil Ayrımı Bakımından.....	84
V. KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA YETKİSİZ TEMSİL	86
A. İsviçre Hukukunda Yetkisiz Temsil	86
B. Alman Hukukunda Yetkisiz Temsil	87
C. İngiliz Hukukunda Yetkisiz Temsil	88
D. Uluslararası Hukuk Belgelerinde Yetkisiz Temsil.....	89
1. Avrupa Sözleşme Hukuku İlkelerinde Yetkisiz Temsil	89
2. Avrupa Özel Hukuku İlkeleri, Tanımları ve Model Kurallarında Yetkisiz Temsil.....	91
3. Uluslararası Ticari Sözleşme İlkelerinde Yetkisiz Temsil	92
4. Uluslararası Mal Satımlarında Temsile İlişkin Konvansiyonda Yetkisiz Temsil	94

İKİNCİ BÖLÜM

YETKİSİZ TEMSİLİN GÖRÜNÜM ŞEKİLLERİ

I. GENEL OLARAK	97
II. GERÇEK YETKİSİZ TEMSİL HALLERİ	98
A. Genel Olarak	98
B. Temsil Yetkisinin Baştan Mevcut Olmaması	98
1. Genel Olarak	98
2. Temsil Yetkisinin Geçersiz Olması.....	99

a) Genel Olarak	99
b) Temsil Yetkisinin İrade Bozukluğu Nedeniyle Geçersiz Olması	100
(1) Genel Olarak	100
(2) İç Temsil Yetkisinin İrade Bozukluğu Sebebiyle Geçersiz Olması	101
(3) Dış Temsil Yetkisinin İrade Bozukluğu Sebebiyle Geçersiz Olması	104
C. Temsil Yetkisinin Sınırının Aşılması	105
1. Genel Olarak	105
2. Temsil Yetkisi Verilirken Öngörülen Sınırlamaların Aşılması	107
a) Genel Olarak	107
b) Birlikte Temsil	108
3. Temsil Yetkisi Verildikten Sonra Öngörülen Sınırlamaların Aşılması	110
a) Genel Olarak	110
b) Temsil Yetkisi Verildikten Sonra Öngörülen Sınırlamalar ile Talimatlar Arasındaki İlişki	111
c) Kanaatimiz	114
D. Temsil Yetkisinin Sona Ermesi	115
1. Genel Olarak	115
2. Temsil Yetkisinin İradi Sona Erme Sebepleri	117
a) Genel Olarak	117
b) Temsil Yetkisinin Geri Alınması	117
(1) Genel Olarak	117
(2) Geri Alma Beyanının Tarafları	118
(a) Genel Olarak	118
(b) Kanaatimiz	121
(3) Geri Alma Beyanının Şekli	124
(4) Geri Alma Beyanının Hüküm İfade Ettiği An	127
(5) Geri Alma Beyanının Sonuçları	128
(6) Geri Alma Hakkından Feragat	131
c) Temsilcilikten Çekilme (İstifa)	133
3. Temsil Yetkisinin İradi Olmayan Sona Erme Sebepleri	135
a) Genel Olarak	135
b) Temsil Olunanın veya Temsilcinin Ölümü	135
(1) Genel Olarak	135
(2) Temsil Olunanın Ölümü	136

(3) Temsilcinin Ölümü.....	140
c) Temsil Olunanın veya Temsilcinin Gaipliğine Karar Verilmesi.....	140
d) Temsil Olunanın veya Temsilcinin Fiil Ehliyetini Kaybetmesi	141
(1) Temsil Olunanın Fiil Ehliyetini Kaybetmesi.....	141
(2) Temsilcinin Fiil Ehliyetini Kaybetmesi	143
e) Temsil Olunanın veya Temsilcinin İflası.....	144
4. Temsilin Yorumundan Yola Çıkararak Yetkinin Sona Ermesi.....	145
a) Genel Olarak.....	145
b) Temsil Yetkisinin Konusu Olan İşlemin Temsilci Tarafından Yapılması	145
c) Temsil Yetkisinin Konusu Olan İşlemin Bizzat Temsil Olunan veya Diğer Bir Temsilci Tarafından Yapılması.....	146
d) Sürenin Geçmesi	148
III. GERÇEK OLMAYAN YETKİSİZ TEMSİL HALLERİ.....	149
A. Genel Olarak	149
B. Temsil Yetkisinin Kötüye Kullanılması.....	150
1. Genel Olarak	150
2. Temsil Yetkisinin Kötüye Kullanılmasının Hukuki Niteliği	151
a) Benzer Kurumlardan Farkı.....	151
b) Hukuki Niteliği	152
3. Temsil Yetkisinin Kötüye Kullanılmasının Koşulları.....	154
a) Genel Olarak.....	154
b) Zorunlu Koşullar	155
(1) Temsilcinin Temsil Yetkisine Sahip Olması.....	155
(2) Temsilcinin Temsil Yetkisini Temsil Olunanın Menfaatine Aykırı Kullanması	156
c) Alternatif Zorunlu Koşullar	158
(1) Üçüncü Kişinin Kötüniyetli Olması.....	158
(2) Temsilcinin Kusurlu Olması	161
4. Temsil Yetkisinin Kötüye Kullanıldığı Durumlar	162
a) Genel Olarak.....	162
b) Hileli Anlaşmalar (Kollusion)	163
c) Diğer Durumlar.....	164
C. Temsilcinin Kendisiyle İşlem Yapması veya Her İki Tarafı Temsilen Hareket Etmesi	165
1. Temsilcinin Kendisiyle İşlem Yapması.....	165

2. Temsilcinin Her İki Tarafı Temsilen Hareket Etmesi (Çifte Temsil)	168
D. Kullanılmayan Yetki Belgesi	170
E. Mevcut Olmayan Bir Kimsenin Temsil Edilmesi.....	171

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YETKİSİZ TEMSİLİN HÜKÜM VE SONUÇLARI

I. GENEL OLARAK.....	173
II. GERÇEK YETKİSİZ TEMSİLİN HÜKÜM VE SONUÇLARI	174
A. Askıda Hükümsüzlük.....	174
1. Genel Olarak.....	174
2. Askıda Hükümsüzlük Sürecinde Tarafların Hukuki Durumu	176
a) Temsil Olunanın Hukuki Durumu	176
b) Üçüncü Kişinin Hukuki Durumu	177
c) Yetkisiz Temsilcinin Hukuki Durumu	178
B. Yetki Sınırının Aşılması Halinde Askıda Hükümsüzlük: Kısmi Geçersizlik	178
C. Askıda Hükümsüzlük Sürecinde Tarafların İşlemleri.....	180
1. Genel Olarak.....	180
2. Temsil Olunanın İşlemleri	180
3. Üçüncü Kişinin İşlemleri	181
D. Askıda Hükümsüzlüğün Sona Erdirilmesi.....	182
1. Genel Olarak.....	182
2. Askıda Hükümsüzlüğün Temsil Olunan Tarafından Sona Erdirilmesi	182
a) Temsil Olunanın İşlemi Onaması.....	182
(1) Onama Beyanının Hukuki Niteliği	182
(2) Onama Beyanının Şekli	184
(a) Genel Olarak.....	184
(b) Temsil Olunanın Susması	186
(3) Onama Beyanında Bulunacak Kişi	187
(a) Kural Olarak.....	187
(b) Temsil Olunanın Onam Verme Konusunda Bir Kimseye Temsil Yetkisi Vermesi.....	189
(c) Temsil Olunanın Yetkisiz Temsilciyi Sonradan Yetkilendirmesi	190
(4) Onama Beyanının Yöneltilceği Kişi	191
(a) Genel Olarak.....	191

(b) Alman Hukukunda Onama Beyanının Yöneltilmesi Kişi..	191
(c) İsviçre - Türk Hukukunda Onama Beyanının Yöneltilmesi Kişi.....	192
(5) Onama Beyanının Sonuçları	194
b) Temsil Olunanın İşlemi Onamaması	195
3. Askıda Hükümsüzlüğün Üçüncü Kişi Tarafından Sona Erdirilmesi	196
a) Üçüncü Kişinin Temsil Olunana Uygun Süre Vermesi.....	196
(1) Genel Olarak.....	196
(2) Uygun Sürenin Belirlenmesinde Dikkate Alınacak Esaslar	197
(3) Uygun Sürenin Hakim Tarafından Belirlenmesi.....	198
(4) Belirlenen Sürenin Uygun Olmaması.....	199
(5) Sürenin Uzatılması.....	200
(6) Uygun Süre Verilmesinin Sonuçları	201
b) Üçüncü Kişinin Cayma Hakkını Kullanıp Kullanamayacağının Tespiti.....	201
c) Üçüncü Kişinin İptal Hakkını Kullanıp Kullanamayacağının Tespiti..	203
(1) Genel Olarak.....	203
(2) Saikte Yanılma Nedeniyle İptal Hakkı	204
(3) Aldatma Nedeniyle İptal Hakkı.....	206
E. Askıda Hükümsüzlüğün Sona Ermesinin Sonuçları	207
1. Onama Nedeniyle Sona Ermesinin Sonuçları.....	207
2. Onamama Nedeniyle Sona Ermesinin Sonuçları.....	208
a) Genel olarak	208
b) Yetkisiz Temsilcinin Üçüncü Kişiye Karşı Sorumluluğu	209
(1) Yetkisiz Temsilcinin Sorumluluğunun Hukuki Niteliği	209
(2) Yetkisiz Temsilcinin Üçüncü Kişiye Karşı Sorumluluğunun Koşulları.....	212
(a) Genel olarak	212
(b) Yetkisiz Temsilcinin Temsil Olunan Adına Üçüncü Kişi ile İşlem Yapması	212
(c) Temsil Olunanın İşlemi Onamaması	213
(d) Üçüncü Kişinin İyiniyetli Olması.....	214
(e) Yetkisiz Temsilcinin Kusurunun Rolü	218
(3) Yetkisiz Temsilcinin Tazminat Sorumluluğunun Kapsamı.....	220
(a) Genel Olarak.....	220
(b) Yetkisiz Temsilcinin Olumsuz Zararlardan Sorumluluğu..	221

(c) Yetkisiz Temsilcinin Olumlu Zararlardan Sorumluluğu.....	223
c) Temsil Olunanın Üçüncü Kişiye Karşı Sorumluluğu	225
(1) Genel Olarak	225
(2) Temsil Olunanın Culpâ In Contrahendo Sorumluluğu.....	226
(3) Temsil Olunanın Yardımcı Kişilerin Fiillerinden Sorumluluğu ..	227
(4) Temsil Olunanın Adam Çalıştıran Sıfatıyla Sorumluluğu	229
d) Yetkisiz Temsilcinin Temsil Olunana Karşı Sorumluluğu	230
e) Temsil Olunanın Yetkisiz Temsilciye Karşı Sorumluluğu.....	231
f) Tarafların İstihkak ve Sebepsiz Zenginleşme Talepleri	232
(1) Genel Olarak	232
(2) Tarafların Sebepsiz Zenginleşme Taleplerinin Koşulları	233
(3) Tarafların Sebepsiz Zenginleşme Taleplerinin Sonuçları.....	234
F. Yetkisiz Temsilde İyiniyetin Etkisi	235
1. Genel Olarak.....	235
2. İyiniyetin Tam Korunduğu Haller.....	236
a) Temsil Yetkisinin Geri Alındığının İyiniyetli Üçüncü Kişiye Karşı İleri Sürülememesi	236
(1) Genel Olarak	236
(2) Temsil Yetkisinin Geri Alındığının İyiniyetli Üçüncü Kişiye Karşı İleri Sürülememesinin Koşulları.....	237
(a) Temsil Yetkisi Verildiğinin Üçüncü Kişiye Bildirilmiş Olması	237
(b) Temsil Yetkisinin Geri Alınmış Olması	237
(c) Temsil Yetkisinin Geri Alındığının Üçüncü Kişiye Bildirilmemiş Olması	238
(d) Üçüncü Kişinin İyiniyetli Olması	242
(e) Temsilcinin Kötüniyetli Olması	243
b) Temsil Yetkisinin Sona Erdiğinin İleri Sürülememesi	243
(1) Genel olarak.....	243
(2) Temsil Yetkisinin Sona Erdiğinin İleri Sürülememesinin Koşulları	245
(a) Temsil Yetkisinin Sona Ermiş Olması	245
(b) Temsilcinin ve Üçüncü Kişinin İyiniyetli Olması.....	245
c) İyiniyetin Tam Korunduğu Hallerde İyiniyetin Etkisi	247
3. İyiniyetin Kısmen Korunduğu Haller	248
a) Temsil Olunanın Temsil Belgesini Geri Almamasından Doğan Sorumluluğu.....	248

(1) Genel Olarak.....	248
(2) Temsil Olunanın Temsil Belgesini Geri Almamasından Doğan Sorumluluğunun Koşulları.....	249
(a) Temsilciye Yetki Belgesi Verilmiş Olması.....	249
(b) Temsil Yetkisinin Sona Ermiş Olması	250
(c) Temsil Olunan veya Haleflerinin Yetki Belgesini Geri Almada Kusurlu Olması	251
(d) Üçüncü Kişinin İyiniyetli Olması.....	252
(e) Temsilcinin Kötüniyetli Olması	254
(f) Sözleşmenin Geçersiz Olması Nedeniyle Üçüncü Kişinin Zarara Uğramış Olması.....	255
b) Yetkisiz Temsilcinin Üçüncü Kişiye Karşı Tazminat Sorumluluğu.....	257
c) İyiniyetin Kısmen Korunduğu Hallerde İyiniyetin Etkisi.....	257
III. GERÇEK OLMAYAN YETKİSİZ TEMSİLİN HÜKÜM VE SONUÇLARI.....	258
A. Genel Olarak	258
B. Temsil Yetkisinin Kötüye Kullanılmasının Hüküm ve Sonuçları.....	259
1. Genel Olarak	259
2. Temsil Yetkisinin Hileli Anlaşmayla Kötüye Kullanılmasının Hüküm ve Sonuçları	259
a) Temsil Olunan ile Üçüncü Kişi Arasındaki İşlemin Geçerliliği	259
b) Tazminat ve İade Talepleri	262
3. Temsil Yetkisinin Kötüye Kullanıldığı Diğer Durumların Hüküm ve Sonuçları	264
a) Temsil Olunan ile Üçüncü Kişi Arasındaki İşlemin Geçerliliği	264
b) Tazminat ve İade Talepleri	266
C. Temsilcinin Kendisiyle İşlem Yapması veya Her İki Tarafı Temsilen Hareket Etmesinin (Çifte Temsilin) Hüküm ve Sonuçları	267
1. Temsilcinin Kendisiyle İşlem Yapmasının Hüküm ve Sonuçları.....	267
2. Temsilcinin Her İki Tarafı Temsilen Hareket Etmesinin (Çifte Temsilin) Hüküm ve Sonuçları.....	269
D. Kullanılmayan Yetki Belgesinin Hüküm ve Sonuçları	271
E. Mevcut Olmayan Bir Kimsenin Temsil Edilmesinin Hüküm ve Sonuçları.....	272
SONUÇ	275
KAYNAKÇA	283